

Stöd för samordning av unga med funktionsnedsättning som inleds med skolsamverkan

Samstartmodellen

Arbetsförmedlingen
Författare: Christian Skoog, Jessika Rahm
Datum: 2026-01-02

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Målbild	4
2	Målsättningar	4
3	Målgrupp – se stödmaterial	5
3.1	Kartläggning av målgrupp	5
4	Samverkan skola-Arbetsförmedlingen.....	5
5	Samverkan efter skolslut	6
6	Organisering och samverkan – se stödmaterial	7
7	Mål och uppföljning.....	7

1 Inledning

Grunden för att arbeta med skolsamverkan är överenskommelsen om samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommuner. I överenskommelsen bör skolsamverkan finnas med på både strategisk och operativ nivå utifrån styrning, ansvar och rollfördelning.

Detta stödmaterial är framtaget efter erfarenheter från ESF-projekt Samstart. Syftet är att underlätta samverkan kring unga med funktionsnedsättning som behöver stöd i övergången från skola till arbetsliv.

Innan ni börjar arbeta med skolsamverkan enligt samstartmodellen bör ni komma överens om grundläggande förutsättningar för hur arbetet ska bedrivas. Det skapar tydlighet för det operativa arbetet, gällande roller, ansvar och processen i sin helhet.

1.1 Målbild

Syftet är att skapa förutsättningar för att fler ungdomar med funktionsnedsättning ska få tillgång till rätt stöd i övergången från skola till arbetsliv och kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

2 Målsättningar

Att skapa en gemensam målbild där alla parter delar samma förståelse för uppdraget och dess syfte. Genom att tydliggöra våra förväntningar på varandra lägger vi grunden för en tillitsfull och effektiv skolsamverkan. Vi enas om gemensamma mål som är mätbara och uppföljningsbara och säkerställer att det finns en tydlig ansvarsfördelning mellan oss.

För att lyckas med detta etablerar vi en tydlig struktur för skolsamverkan där roller, forum och arbetsformer, även på strategisk nivå för kommunsamverkan, är klargjorda och förankrade. Vi skapar utrymme för kontinuerlig uppföljning och utveckling av arbetet, där vi tillsammans utvärderar resultat, delar erfarenheter och justerar riktningen vid behov. Genom en gemensam och transparent arbetsprocess skapar vi hållbara resultat och långsiktig utveckling.

3 Målgrupp – se stödmaterial

Målgrupp i uppdraget är elever som har behov av stöd i övergången från gymnasieskola till arbetsliv och som identifieras redan i skolan. Det möjliggör en planering inför skolslut, rätt stöd i övergången och stärker förutsättningar för att fler unga med funktionsnedsättning etablerar sig på arbetsmarknaden.

Aktuella ungdomar för skolsamverkan går ofta sista året i gymnasieskola eller anpassad gymnasieskola och har någon form av funktionsnedsättning som medför ett behov av stöd i övergången från skola till arbetsliv.

3.1 Kartläggning av målgrupp

Att kartlägga målgruppen skapar en gemensam grund att stå på som gynnar en framgångsrik samverkan. Kartläggningen gör att vi kan sätta mål som blir mer realistiska, träffsäkra och meningsfulla, vilket i sin tur ökar chansen att lyckas.

Hur ser målgruppen ut i vår kommun?

Exempel

Vår kartläggning visar att elevunderlaget i vår kommun ser ut enligt nedan

- X antal gymnasieelever går i årskurs 3 och 4 innevarande läsår
- X antal av dessa bedöms vara aktuella för skolsamverkan

Möjlig fördjupning

- Hur ser fördelningen ut mellan olika skolformer gällande elevunderlaget?
 - Nationella program, yrkesprogram, anpassad gymnasieskola
- Hur ser det ut med friskolor i vår kommun kontra kommunala skolor?
- Finns det elever från vår kommun som går på gymnasieskolor i andra kommuner?

4 Samverkan skola-Arbetsförmedlingen

Identifiering av vilka elever som kan vara aktuella börjar redan i skolan av skolans personal som följt eleverna under gymnasietiden. De besitter värdefull kunskap om vilka elever som kan ha behov av skolsamverkan.

Arbetsförmedlingen erbjuder en tydlig kontaktväg för anmälan av aktuella elever och skolan anmäler på detta sätt de elever som de har identifierat.

Efter anmälan av aktuell elev/er ansvarar Arbetsförmedlingen för att boka ett första möte.

Skolan säkerställer att eleven får tydlig och begriplig information om mötet i god tid. Informationen bör innehålla syftet med mötet, vad som ska diskuteras samt när och var det kommer att äga rum. Eleven och skolan klargör tillsammans vilka personer som ska delta på mötet så att eleven känner sig trygg och förberedd.

Inför mötet är det bra om skolan kan samla in relevant befintlig dokumentation, såsom tidigare åtgärdsprogram, utredningar, bedömningar eller annat underlag som är av betydelse för mötet. Vid behov är det önskvärt om skolan kan hjälpa eleven att ta fram eget underlag, till exempel tidigare utredningar, elevens synpunkter, tankar eller frågor som eleven vill lyfta.

Utifrån individens behov fortsätter samverkan fram till skolslut.

5 Samverkan efter skolslut

Alla ungdomar är olika, och det gäller även deras behov av stöd i övergången från skola till arbete. En del ungdomar klarar mycket själva, med stöd av en fast kontakt på Arbetsförmedlingen. Andra har mer behov av stöd som kräver samordnade insatser från flera olika professioner och verksamheter vilket i sin tur kräver att det finns tydlig struktur för samverkan.

Det är viktigt att skolsamverkan inte blir "en lösning för alla", utan att vi utgår från den enskilda individens situation.

Exempel på frågor

- Vilket behov av samverkan ser vi i vår kommun?
- Vilka insatser har vi att tillgå och täcker våra gemensamma insatser ungdomarnas behov?
- Känner vi till varandras insatser?
- Har vi tydliga rutiner för insatserna?
- Har vi enkla kontaktvägar?
- Finns det andra aktörer vi behöver samverka med?

6 Organisering och samverkan – se stödmaterial

För att lyckas i uppdraget med att tidigt fånga upp våra ungdomar och kunna möta dem utifrån deras behov och underlätta deras etablering på arbetsmarknaden behövs en aktiv och långsiktig samverkan mellan olika aktörer. Vi behöver skapa gemensamma bilder av det lokala behovet, förankra arbetet i respektive organisation, ta fram strukturer för samverkan både operativt och strategiskt och utveckla och förbättra arbetet löpande.

- Beskriv hur samverkan styrs och organiseras (exempelvis i styrgrupper, samordnare/arbetsgrupper).
- Beskriv, om det är aktuellt, på vilket sätt andra parter ska involveras i samverkan.

7 Mål och uppföljning

Målet med skolsamverkan är att säkerställa att övergångar från skola till arbetsliv sker strukturerat, rättssäkert och med individens bästa i fokus. För att uppnå detta kan nedanstående mätbara mål formuleras. Beskriv även hur respektive mål ska mätas.

Exempel

- X antal elever har identifierats tillhöra målgruppen för skolsamverkan.
- X antal samverkansmöten per läsår ska genomföras mellan berörda parter för planering, uppföljning och utveckling av rutiner.
- Alla skolor ska ha fastställda rutiner för hur information sprids.
- Våra insatser täcker ungdomarnas behov.
- Vi har god kännedom om våra respektive insatser.
- Vi har tydliga kontaktvägar och rutiner för respektive insats.
- X antal unga med funktionsnedsättning etablerar sig på arbetsmarknaden

Uppföljning sker löpande genom gemensamma avstämningar, där både kvantitativa och kvalitativa data används. Resultat dokumenteras och används för att justera rutiner och stärka samverkan över tid.